

MIASTO RYBNIK

Raport roczny za 2008 rok

Rybnik, kwiecień 2009 r.

Rybnik. Miasto z ikrą.

MIASTO RYBNIK

Siedziba Urzędu Miasta:
ul. Bolesława Chrobrego 2
44 – 200 Rybnik
tel. (032) 4392000 fax. (032) 4224124
e-mail: rybnik@um.rybnik.pl

Zgodnie z § 42 załącznika nr 1 do Regulaminu Obrotu Rynku Papierów Wartościowych CeTO – Obowiązki informacyjne emitentów oraz § 91 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2009 r. Nr 33 poz. 259), raport roczny za 2008 r. zawiera:

1. Pismo Prezydenta Miasta
2. Wybrane dane finansowe
3. Roczne sprawozdanie finansowe
4. Sprawozdanie z działalności Emitenta
5. Oświadczenie Prezydenta Miasta

Adresaci raportu rocznego:

1. Komisja Nadzoru Finansowego
Plac Powstańców Warszawy 1
00 – 950 Warszawa
2. MTS - CeTO S. A.
Al. Armii Ludowej 26
00 – 609 Warszawa
3. Polska Agencja Prasowa S. A.
ul. Bracka 6/8
00 – 502 Warszawa

Data przekazania raportu: 6 kwietnia 2009 r.

Szanowni Państwo !

Rok 2008 był kolejnym rokiem realizacji niezmiennych od wielu lat priorytetów i proinwestycyjnej polityki Miasta. Oś budżetu w dalszym ciągu stanowiła budowa kanalizacji sanitarnej w dzielnicach (współfinansowana z Funduszu Spójności), wkraczająca w końcowy dwuletni okres, i związana z tym specyfika rozliczeń finansowych. W programach inwestycyjnych, oprócz kanalizacji sanitarnej, dominowały zadania drogowe, renowacje, modernizacje i budowa nowych budynków mieszkalnych, odnowa i rozbudowa przyszkolnej bazy sportowej oraz kryta pływalnia w Dzielnicy Boguszowice.

Miasto już od wielu lat znaczne części budżetu angażuje w finansowanie inwestycji (w 2008 r. - 33%), i to inwestycji z wielu powodów bezwzględnie koniecznych. Równocześnie czyniono wszystko, by maksymalnie pozyskiwać dostępne środki zewnętrzne (bezzwrotne) na te inwestycje i ograniczać przyrost zadłużenia. Budżet 2008, podobnie jak w latach poprzednich, uwzględniał szansę, jaką daje nowa europejska Perspektywa Finansowa (lata 2007-2013). Życie jednak zweryfikowało pierwotny optymizm. Brak jasnych i przejrzystych zasad przyznawania środków w ramach nowej perspektywy 2007 – 2013, ciągle i nieprzewidywalne zmiany wprowadzane do wcześniej już uzgodnionych zasad podziału środków powodują, że nie można w pełni przystąpić do realizacji nowych inwestycji (większość jest uzależniona od przyznania dofinansowania). Z tego względu rok ubiegły przede wszystkim wiązał się z końcowym rozliczaniem projektów współfinansowanych w ramach poprzedniej perspektywy (lata 2004-2006).

Osiągnięta w ubiegłym roku nadwyżka budżetowa wynika między innymi z powyższych czynników oraz z ograniczenia inwestycji, których realizacja w całości lub częściowo - z przyczyn niezależnych od Miasta - została przesunięta na lata następne. Niezrealizowane nakłady skumulują się jednak w latach następnych, co nie pozostanie bez wpływu na budżet. W najbliższych latach nie będzie więc możliwości realizowania nowych inwestycji, za wyjątkiem tych, które już zostały zaplanowane, i to pod warunkiem pozyskania dofinansowania zewnętrznego. Miasto posiada pod tym względem duże doświadczenie i jestem przekonany, że będzie ono w przyszłości procentować.

2009 rok przyniósł narastający światowy kryzys bankowy, panikę i bessę na giełdach, zawirowania na rynku walutowym, spadek wartości złotego i gospodarczą recesję. Nie można lekceważyć tych zjawisk, choć trudny jest do wyliczenia ich wpływ na gospodarkę i finanse Miasta oraz okres, w którym najbardziej te skutki odczujemy. Wymaga to wprowadzenia reżimu oszczędnościowego, dalszej racjonalizacji wydatków i zintensyfikowania działań mających na celu wykorzystanie bezzwrotnych środków zewnętrznych.

Pomimo tych niekorzystnych sygnałów patrzę w przyszłość z optymizmem. Mam nadzieję, że proinwestycyjna polityka miasta, której wymierne efekty widać już teraz, przyciągnie inwestorów, co zwiększy bazę dochodową Miasta i podniesie poziom jakości życia mieszkańców.

Adam Fudali
Prezydent Miasta Rybnika

WYBRANE DANE FINANSOWE

w tysiącach

Wyszczególnienie	2007 r.				2008 r.			
	Plan po zmianach		Wykonanie		Plan po zmianach		Wykonanie	
	PLN	EUR*	PLN	EUR*	PLN	EUR*	PLN	EUR*
I. Dochody ogółem	502 136	140 183	514 832	143 728	530 910	127 244	536 979	128 698
1. Dochody własne	139 002	38 806	151 894	42 405	159 320	38 185	166 185	39 829
2. Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	111 341	31 083	120 704	33 697	129 500	31 037	133 699	32 044
3. Dotacje celowe	151 781	42 373	142 222	39 705	130 883	31 369	125 888	30 172
4. Subwencje	100 012	27 921	100 012	27 921	111 207	26 653	111 207	26 653
5. Pozostałe dochody	0	0	0	0	0	0	0	0
II. Wydatki ogółem	599 894	167 475	569 177	158 899	559 930	134 199	534 017	127 988
1. Wydatki bieżące	355 119	99 140	336 516	93 946	374 418	89 737	356 481	85 438
2. Wydatki majątkowe	244 775	68 335	232 661	64 953	185 512	44 462	177 536	42 550
III. Nadwyżka/deficyt (I-II)	-97 758	-27 292	-54 345	-15 171	-29 020	-6 955	2 962	710
IV. Finansowanie (IV.I-IV.2)	97 758	27 291	97 671	27 267	29 020	6 955	29 603	7 095
1. Przychody ogółem	144 620	40 374	144 533	40 350	51 938	12 448	51 938	12 448
2. Rozchody ogółem	46 862	13 083	46 862	13 083	22 918	5 493	22 335	5 353
V. Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu	-177 538	-49 564	-134 436	-37 531	-163 456	-39 176	-131 209	-31 447
VI. Należności finansowe	0	-	27 445	7 662	0	-	63 044	15 110
VII. Zobowiązania finansowe	0	-	177 697	49 608	0	-	166 891	39 999

* dane finansowe w EUR zostały przeliczone wg średniego kursu NBP na dzień kończący rok obrotowy: za 2007 r. – 3,5820; za 2008 r. – 4,1724.

ROCZNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Wprowadzenie do sprawozdania finansowego

1. Dane jednostki sprawozdawczej:
Miasto Rybnik, ul. Bolesława Chrobrego 2, 44-200 Rybnik; PKD: 8411Z
Prezydent Miasta: Adam Fudali
Przewodniczący Rady Miasta: Stanisław Jaszczuk
Skład Rady Miasta:
 - Blok Samorządowy Rybnik: 11 radnych
 - Prawo i Sprawiedliwość: 6 radnych
 - Platforma Obywatelska: 7 radnych
 - Nasz Rybnik: 1 radny
2. Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2008 r. Dane porównywalne przedstawiono za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r.
3. Sprawozdanie i porównywalne dane finansowe zawierają dane łączne obejmujące Urząd Miasta i pozostałe jednostki budżetowe.
4. Miasto Rybnik jest jednostką dominującą i na dzień składania raportu nie jest zobowiązane do sporządzania skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Na podstawie § 19 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych Miasto zobowiązane jest jedynie do sporządzania skonsolidowanego bilansu w terminie 3 miesięcy od otrzymania ostatecznego sprawozdania podlegającego konsolidacji; bilans ten nie podlega zatwierdzeniu przez Radę Miasta (podlega przekazaniu Regionalnej Izbie Obrachunkowej).
5. Dane sprawozdawcze zostały wykazane zgodnie z księgami rachunkowymi. Księgi rachunkowe prowadzone są przy użyciu komputerów, w oparciu o zakładowy plan kont, a podstawą zapisów operacji gospodarczych na kontach księgowych były dowody księgowe, sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno – rachunkowym oraz zatwierdzone zgodnie z obowiązującą, wprowadzoną Zarządzeniem Prezydenta Miasta Rybnika, instrukcją w sprawie obiegu, sprawdzania i zatwierdzania dowodów księgowych w Urzędzie Miasta. Deficyt lub nadwyżka budżetu ustalane są w oparciu o operacje gospodarcze dotyczące dochodów i wydatków budżetu miasta w zakresie faktycznych wpływów i wydatków. Ponadto niektóre dochody, określone w odrębnych przepisach, otrzymane w 2009 r. zostały zaliczone do dochodów roku sprawozdawczego przy zastosowaniu zasady memoriału.

Sprawozdanie finansowe sporządzone zostało zgodnie z:

- Ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2002 r. nr 76 poz. 694 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142 poz. 1020 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. nr 112 poz. 761),
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 107 poz. 726 z późniejszymi zmianami),
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115 poz. 781 z późniejszymi zmianami).

SPRAWOZDANIE O NADWYŻCIE/DEFICYCIE

w tys. zł

Wyszczególnienie	2007 r.		2008 r.	
	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
I. Dochody ogółem	502 136	514 832	530 910	536 979
1. Dochody własne	139 002	151 894	159 320	166 185
1.1. Podatki	61 824	68 009	69 562	71 637
Podatek rolny	306	307	525	437
Podatek leśny	50	49	50	60
Wpływy z karty podatkowej od rzemiosła	175	209	175	203
Podatek od nieruchomości	56 980	59 842	61 825	62 210
Podatek od spadków i darowizn	50	893	550	986
Podatek od posiadania psów	95	105	0	2
Podatek od środków transportowych	2 100	2 456	2 830	2 467
Podatek od czynności cywilnoprawnych	2 000	4 029	3 500	5 165
Rekompensata PFRON z tytułu utraconych dochodów	68	119	107	107
1.2. Wpływy z opłat	13 022	14 010	14 456	15 286
Opłata targowa	1 600	1 623	1 700	1 515
Opłata eksploatacyjna	4 800	3 932	4 611	4 618
Opłata skarbowa	2 350	2 207	2 600	2 920
Ustawa antyalkoholowa	2 477	2 702	2 500	2 871
Opłaty rejestracyjne	1 270	2 379	2 440	2 765
Opłaty za prawa jazdy	500	314	350	298
Opłata od posiadania psów	x	x	120	128
Pozostałe opłaty	25	853	135	171
1.3. Dochody z majątku	8 300	6 625	13 000	13 336
1.4. Pozostałe dochody własne	55 856	63 250	62 302	65 926
2. Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	111 341	120 704	129 500	133 699
3. Dotacje celowe	151 781	142 222	130 883	125 888
4. Subwencje	100 012	100 012	111 207	111 207
5. Pozostałe dochody	0	0	0	0
II. Wydatki ogółem	599 894	569 177	559 930	534 017
1. Wydatki bieżące	355 119	336 516	374 418	356 481
1.1. Dotacje	167 205	164 543	174 052	172 439
1.2. Wynagrodzenia i uposażenia oraz składki od nich naliczane	54 621	52 506	60 178	52 829
1.3. Inne świadczenia na rzecz osób fizycznych	36 335	35 236	34 463	31 910
1.4. Zakupy towarów i usług	70 735	63 960	77 843	73 153
1.5. Wydatki na obsługę długu	5 169	4 757	7 343	7 085
1.6. Wydatki z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji	4 015	0	6 087	0
1.7. Inne wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych lub realizacją ich statutowych zadań	3 148	2 947	3 905	3 741
1.8. Pozostałe	13 891	12 567	10 547	15 324
2. Wydatki majątkowe, w tym:	244 775	232 661	185 512	177 536
2.1. Inwestycyjne oraz dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji	244 775	232 661	185 512	177 536
2.2. Na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego	0	0	0	0
2.3. Pozostałe	0	0	0	0
III. Nadwyżka/deficyt (I-II)	-97 758	-54 345	-29 020	2 962

Wyszczególnienie	2007 r.		2008 r.	
	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
IV. Finansowanie (IV.I-IV.2)	97 758	97 671	29 020	1 890
1. Przychody ogółem	144 620	144 533	51 938	51 938
1.1. Kredyty	1 004	925	455	455
1.2. Pożyczki	61 768	61 760	8 733	8 733
1.3. Spłata pożyczek udzielonych	0	0	0	0
1.4. Nadwyżka z lat ubiegłych, w tym:	0	0	0	0
- środki na pokrycie deficytu	0	0	0	0
1.5. Papiery wartościowe	0	0	0	0
1.6. Obligacje jednostek samorządowych oraz związków komunalnych	40 500	40 500	0	0
1.7. Prywatyzacja majątku	0	0	0	0
1.8. Inne źródła, w tym:	41 348	41 348	42 750	42 750
- środki na pokrycie deficytu	41 348	0	42 750	0
2. Rozchody ogółem	46 862	46 862	22 918	50 048
2.1. Spłata kredytów	2 262	2 262	2 430	2 430
2.2. Spłata pożyczek	37 100	37 100	14 988	12 405
2.3. Pożyczki udzielone	0	0	0	0
2.4. Lokaty w bankach	0	0	0	0
2.5. Wykup papierów wartościowych	0	0	0	0
2.6. Wykup obligacji samorządowych	7 500	7 500	5 500	5 500
2.7. Inne cele	0	0	0	29 713
V. Skumulowana nadwyżka lub niedobór na zasobach budżetu	-177 538	-134 436	-163 456	-131 209
VI. Należności finansowe	0	27 445	0	63 044
1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	-	27 445	-	63 044
2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	-	0	-	0
VII. Zobowiązania finansowe	0	177 697	0	166 891
1. Krótkoterminowe (do 12 miesięcy)	-	6 738	-	3 435
2. Długoterminowe (powyżej 12 miesięcy)	-	170 959	-	163 456

Noty objaśniające do sprawozdania o nadwyżce/deficycie

w tys. zł

Nota 1 - do pozycji I.2	2007 r.		2008 r.	
	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
Udziały w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	111 341	120 704	129 500	133 699
a) udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej	6 300	7 135	10 300	10 365
b) udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	105 041	113 569	119 200	123 334
c) udziały we wpływach w innych podatkach stanowiących dochody budżetu państwa	0	0	0	0

w tys. zł

Nota 2 - do pozycji I.3	2007 r.		2008 r.	
	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
Dotacje celowe	151 781	142 222	130 883	125 888
a) z budżetu państwa na zadania zlecone	32 728	32 510	33 346	32 906
b) z budżetu państwa na zadania własne	10 616	8 724	7 214	6 902
c) na zadania realizowane na podstawie porozumień	312	3	462	309
d) z funduszy celowych i innych źródeł	108 125	100 985	89 861	85 771

w tys. zł

Nota 3 - do pozycji I.4	2007 r.		2008 r.	
	Plan po zmianach	Wykonanie	Plan po zmianach	Wykonanie
Subwencje	100 012	100 012	111 207	111 207
a) oświatowa	93 200	93 200	102 937	102 937
b) uzupełnienie subwencji ogólnej	0	0	2 332	2 332
c) część równoważąca	6 812	6 812	5 938	5 938

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI EMITENTA

Planowanie i wykonywanie budżetu odbywa się zgodnie z ustawami o finansach publicznych i o samorządzie gminnym, według klasyfikacji budżetowej oraz odpowiednio do zakresu i rodzajów aktualnie realizowanych zadań.

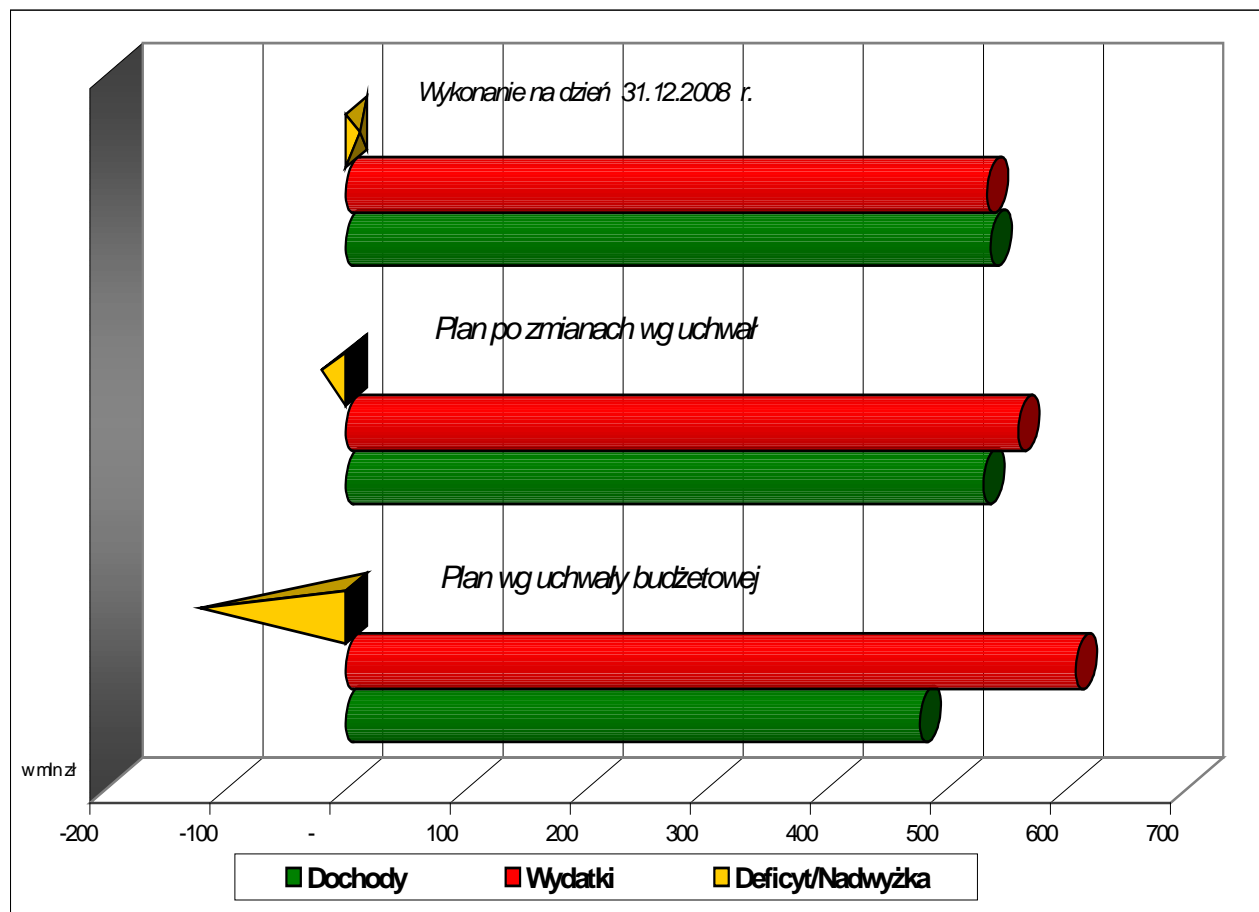
Budżet miasta Rybnika przyjęty przez Radę Miasta w dniu 12 grudnia 2007 r. (uchwałą Nr 265/XXI/2007) zaplanowany został po stronie dochodów w wysokości **478.481.767,95 zł**, po stronie wydatków w wysokości **607.877.829,12 zł** oraz zakładał deficyt w kwocie **129.396.061,17 zł**.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2008 r. budżet miasta, po dokonanych zmianach, zamykał się odpowiednio kwotami:

dochodów 530.909.649,60 zł
wydatków 559.929.755,47 zł.

Skorygowany planowany deficyt budżetu miasta w kwocie **29.020.105,87 zł**, wynikający z porównania wyżej wymienionych wielkości, postanowiono sfinansować pożyczkami i kredytami oraz wolnymi środkami.

Planowane dochody zwiększono w okresie sprawozdawczym, w stosunku do planu pierwotnego, o 10,9 %, tj. o kwotę 52.427.881,65 zł, zaś planowane wydatki zmniejszono o kwotę 47.948.073,65 zł, tj. o 7,9%. W wyniku dokonanych zmian w planie dochodów i wydatków zaplanowany deficyt budżetowy został pomniejszony o kwotę 100.375.955,30 zł.

Dochody budżetowe w 2008 roku zostały zrealizowane w 101,14 %.

Stopień realizacji dochodów według ważniejszych źródeł przedstawia się następująco:

A. Dochody własne	104 %
B. Subwencja	100 %
C. Dotacje celowe z budżetu państwa	98 %
D. Dotacje z budżetu Unii Europejskiej	95 %
E. Inne dotacje	100 %

W zakresie dochodów własnych trudne są do oszacowania dochody podatkowe przekazywane przez Urzędy Skarbowe, na które miasto nie ma wpływu. Dochody z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych w okresie sprawozdawczym wyniosły 123.333.575 zł. Udziały te zaplanowano przyjmując za bazę wyjściową informację Ministerstwa Finansów, która - jak się okazuje - była zaniżona. Ponadto obniżono kwotę planu obawiając się skutków wprowadzenia ulg rodzinnych. Okazały się one w 2008 roku nie aż tak groźne (wiele osób nie zdołało z tych ulg skorzystać). Pomimo znacznego podwyższenia planu w ciągu roku (o 19,2 mln zł) jeszcze go przekroczone (o 4,1 mln zł), realizując plan po korekcie w 103,5% (w stosunku do wskaźnika Ministerstwa Finansów osiągnięto 110,9%). Natomiast wpływy z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób prawnych wyniosły 10.365.128 zł, co stanowi 100,6 % planu rocznego. Ich wpływ do budżetu uzależniony jest przede wszystkim od kondycji lokalnych przedsiębiorców.

Podatek od czynności cywilnoprawnych, pomimo występującego już od dłuższego czasu spowolnienia gospodarczego i spadku obrotów na rynku nieruchomości, przyniósł wpływy o ponad 1 mln zł wyższe niż w 2007 roku. Podobnie podatek od spadków i darowizn, z którego uzyskano dochody większe od prognozowanych (niskich), bo pomimo niekorzystnej dla gmin zmiany przepisów były jeszcze wpływy z rozliczeń z lat ubiegłych i od osób, które nie podlegały nowym przepisom. Także dochody z opłaty produktowej i planistycznej oraz odsetek od lokat i za zwłokę są do końca nieprzewidywalne.

Niższe wykonanie w stosunku do planu wystąpiło w dochodach z tytułu wpływów:

- z podatku rolnego (436.701 zł, tj. 83% planu) – w wyniku modernizacji geodezyjnej ewidencji gruntów i budynków zmieniła się klasyfikacja gruntów z użytków rolnych na tereny mieszkaniowe (zmniejszenie wpływów o około 27 tys. zł), obniżenia stawki podatku nie uwzględnionego przy kalkulacji planu (zmniejszenie wpływów o około 44 tys. zł) oraz podziału gospodarstw rolnych,
- z podatku od środków transportowych (2.466.680 zł, tj. 87% planu) – z uwagi na ustawowe wyłączenie z opodatkowania od 1.1.2008 roku samochodów ciężarowych o dopuszczalnej masie całkowitej równej 3,5 tony,
- opłaty targowej (1.515.485 zł, tj. 89% planu) – w związku z likwidacją targowiska w dzielnicy Niedobczyce (w lutym 2008 roku) oraz ze zmniejszającą się liczbą osób wychodzących z ofertą prowadzenia handlu na targowiskach.

Plan dochodów z tytułu dotacji pochodzących z budżetu Unii Europejskiej wyniósł po zmianach 85.915.600,02 zł i został wykonany w 95,44 %, z czego:

- na realizację zadań bieżących 6.066.974,05 zł (81,98 %),
- na realizację zadań inwestycyjnych 75.932.522,59 zł (96,71 %).

Do refundacji ze środków unijnych na koniec okresu sprawozdawczego pozostały wydatki w kwocie 3.374 tys. zł, które prefinansowano pożyczką z BGK (2.582 tys. zł) oraz środkami własnymi (792 tys. zł).

Ogółem stan zaległości z tytułu dochodów budżetowych na koniec 2008 r. wyniósł 25.429 tys. zł (bez odsetek od podatków lokalnych), co stanowi 4,39% należności ogółem. Największe zaległości wymagalne wystąpiły w podatkach: od nieruchomości (17.499 tys. zł) oraz od środków transportowych (1.508 tys. zł), a także z tytułu dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej (3.804 tys. zł), w tym przede wszystkim z tytułu zwrotu zaliczek alimentacyjnych i świadczeń pobieranych z funduszu alimentacyjnego (3.484 tys. zł). Zaległości w podatkach od nieruchomości i od środków transportowych od przedsiębiorstw i firm będących w upadłości lub likwidacji (27 podmiotów) wynosiły 11.395 tys. zł. Odsetki od zaległości z tytułu podatków lokalnych na koniec okresu sprawozdawczego wyniosły 16.662 tys. zł.

Skutki obniżenia przez Radę Miasta górnych stawek podatkowych w podatkach i opłatach lokalnych w okresie sprawozdawczym wyniosły **4.793.923 zł**, w tym:

- podatek od nieruchomości 3.489.180 zł:
 - od osób fizycznych: 674.741 zł
 - od osób prawnych: 2.814.439 zł
- podatek od środków transportowych: 1.156.166 zł
 - od osób fizycznych: 622.278 zł
 - od osób prawnych: 533.888 zł
- podatek rolny: 43.502 zł
 - od osób fizycznych: 42.593 zł
 - od osób prawnych: 909 zł
- opłata od posiadania psów: 105.075 zł.

Skutki zwolnień z podatków na podstawie uchwał Rady Miasta w okresie sprawozdawczym wyniosły **2.315.826 zł**, w tym:

- podatek od nieruchomości 2.305.735 zł:
 - od osób fizycznych: 192.568 zł
 - od osób prawnych: 2.113.167 zł
- podatek rolny: 5.878 zł
 - od osób fizycznych: 4.590 zł
 - od osób prawnych: 1.288 zł
- podatek leśny od osób fizycznych: 4.213 zł.

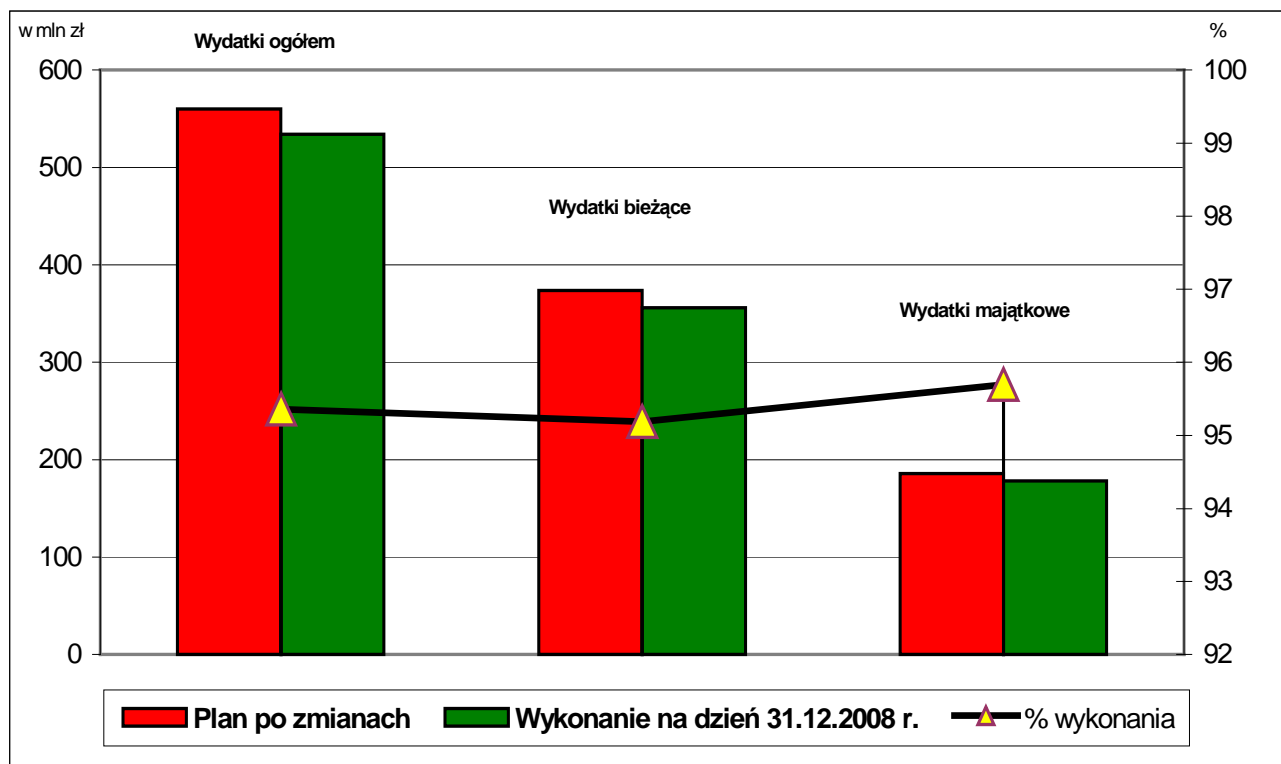
Skutki udzielonych decyzjami Prezydenta Miasta Rybnika ulg - umorzenia, odroczenia, raty - w okresie sprawozdawczym wyniosły **1.866.166 zł** (186 decyzji, w tym 171 decyzji o umorzeniu na kwotę 1.742.900 zł), w tym:

- podatek od nieruchomości 1.773.004 zł
 - od osób fizycznych: 124.192 zł (w tym: 113 umorzeń na kwotę 103.827 zł),
 - od osób prawnych: 1.648.812 zł (w tym: 29 umorzeń na kwotę 1.603.486 zł),
- podatek od środków transportowych: 48.501 zł
 - od osób fizycznych: 11.386 zł (w tym: 8 umorzeń na kwotę 7.464 zł),
 - od osób prawnych: 37.115 zł (w tym: 1 umorzenie na kwotę 3.323 zł),
- podatek rolny od osób fizycznych: 1.109 zł - 2 umorzenia,
- podatek i opłata od posiadania psów, opłata skarbową: 503 zł - 18 umorzeń,
- odsetki za zwłokę: 43.049 zł
 - od osób fizycznych: 24.607 zł (w tym umorzono kwotę 20.651 zł),
 - od osób prawnych: 18.442 zł (w tym umorzono kwotę 2.537 zł).

Wydatki budżetowe ogółem zostały zrealizowane w 95,37 %, w tym:

- wydatki bieżące 95,21 % (plan 374.418.182,95 zł, wykonanie 356.481.230,53 zł)
- wydatki majątkowe 95,70 % (plan 185.511.572,52 zł, wykonanie 177.535.871,28 zł).

W wydatkach ogółem mieszczą się wydatki, które nie wygasły z końcem roku budżetowego, stosownie do uchwały Rady Miasta Nr 462/XXXIV/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r., w ostatecznej wysokości 41.392.119,59 zł.

Struktura (wg działów) poniesionych wydatków przedstawia się następująco:

➤ transport i łączność	10,93 %
➤ gospodarka mieszkaniowa	2,46 %
➤ administracja publiczna	5,46 %
➤ bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	1,87 %
➤ obsługa długu publicznego	1,33 %
➤ oświata i wychowanie	29,72 %
➤ edukacyjna opieka wychowawcza	1,61 %
➤ pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	11,36 %
➤ gospodarka komunalna i ochrona środowiska	26,68 %
➤ kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2,21 %
➤ kultura fizyczna i sport	3,46 %
➤ pozostałe	2,91 %

W ogólnej kwocie poniesionych wydatków 66,75 % stanowią wydatki bieżące, a 33,25 % wydatki majątkowe.

W ramach wydatków bieżących środki finansowe przeznaczono przede wszystkim na:

-	wynagrodzenia i pochodne	58.829.060,19 zł
-	dotacje	172.438.858,08 zł
*	zakłady budżetowe, w tym:	150.337.499,91 zł
	<i>dotacje dla oświatowych zakładów budżetowych</i>	145.137.499,91 zł
	<i>z tego na wynagrodzenia, pochodne oraz odpisy na zfs</i>	122.280.393,32 zł
*	instytucje kultury	9.892.288,47 zł
*	na finansowanie zadań zleconych podmiotom należącym i nienależącym do sektora finansów publicznych	3.813.447,42 zł
*	udzielone publicznym i niepublicznym przedszkolom, szkołom i placówkom oświatowo – wychowawczym prowadzonym przez podmioty nienależące do sektora finansów publicznych	6.688.014,54 zł
*	dla gmin za dzieci z terenu Rybnika uczęszczające do niepublicznych przedszkoli w innych miastach	29.404,44 zł
*	dla powiatów za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo - wychowawczych	1.019.271,29 zł
*	Dla powiatów za dzieci przebywające w rodzinach zastępczych	290.203,25 zł
*	dla Powiatu Rybnickiego na współfinansowanie Powiatowego Rzecznika Konsumentów	44.780,00 zł
*	inne wpłaty zaliczane do dotacji	
▪	wpłata na fundusz celowy Komendy Miejskiej Policji w Rybniku (dodatkowe patrole - program <i>Razem bezpiecznie!</i>)	30.000,00 zł
▪	wpłata gminy na rzecz izb rolniczych w wysokości 2% uzyskanych wpływów z podatku rolnego	8.651,08 zł
▪	pomoc finansowa dla gminy Mykanów - klęska żywiołowa	50.000,00 zł
▪	zwroty dotacji z budżetu państwa z lat ubiegłych	235.297,68 zł
-	transport lokalny	24.630.886,64 zł
-	świadczenia rodzinne; zaliczki alimentacyjne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego	19.692.048,00 zł
-	utrzymanie, modernizacje i remonty dróg	12.500.758,98 zł
-	gospodarkę odpadami, oczyszczanie i zieleń w mieście oraz oświetlenie uliczne	7.164.272,71 zł
-	obsługę długu publicznego	7.062.244,04 zł
-	remonty budynków szkół, przedszkoli oraz obiektów: kultury, zdrowia, opieki społecznej i kultury fizycznej	6.326.517,60 zł
-	zasiłki i usługi opiekuńcze w zakresie opieki społecznej	3.067.526,20 zł
-	dotatki mieszkaniowe	3.996.921,87 zł
-	gospodarka gruntami i nieruchomościami	3.540.083,93 zł
-	rodziny zastępcze	2.234.319,12 zł
-	bezpieczeństwo publiczne i ochronę przeciwpożarową	2.055.133,48 zł
-	wpłata do budżetu państwa z przeznaczeniem na część równoważącą subwencji ogólnej dla powiatów	2.007.780,00 zł

Miasto dopłaciło ze środków własnych do zadań oświatowych, finansowanych z części oświatowej subwencji ogólnej, ponad **26.284 tys. zł** (bez nakładów na remonty i inwestycje oświatowe). Otrzymana subwencja (102.937.129 zł) nie pokryła nawet wydatków poniesionych na wynagrodzenia, pochodne oraz odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (106.266.592 zł).

Ponadto wydatki obejmują **dopłaty ze środków własnych** do realizacji innych zadań finansowanych przez budżet państwa - ogółem **2.389.798 zł**, w tym: Ośrodek Dokumentacji Geodezyjno – Kartograficznej (352.122 zł) oraz zadania z zakresu administracji rządowej (2.037.676 zł).

Na wydatki inwestycyjne z budżetu miasta w 2008 r. przeznaczono 177.535.871 zł. Największe nakłady inwestycyjne poniesione zostały w zakresie: gospodarki komunalnej i ochrony środowiska (131.203 tys. zł), transportu i łączności (12.710 tys. zł), kultury fizycznej i sportu (10.053 tys. zł), oświaty i wychowania (6.299 tys. zł), pomocy społecznej (4.755 tys. zł), gospodarki mieszkaniowej (4.420 tys. zł), renowacji zabytkowej kamienicy Rynek 1 (3.355 tys. zł) oraz administracji publicznej (2.725 tys. zł), między innymi na następujące zadania inwestycyjne (w nawiasach podano kwoty wydatków niewygasających):

- budowa sieci kanalizacyjnej w dzielnicach miasta	118.744 tys. zł	(12.311 tys. zł)
- uporządkowanie gospodarki ściekowej w Rybniku	11.342 tys. zł	(2.561 tys. zł)
- budowa Obwodnicy Północnej na odcinku od ul. Budowlanych do ronda na skrzyżowaniu ul. Rudzkiej i Podmiejskiej	1.383 tys. zł	(1.135 tys. zł)
- przebudowa DK 78 (modernizacja ul. Gliwickiej – Rybnickiej)	2.925 tys. zł	
- przebudowa nawierzchni jezdni i chodników ulicy Gliwickiej	2.828 tys. zł	
- przebudowa nawierzchni jezdni i chodników ulicy Kotucza	1.739 tys. zł	
- odnowa i rozbudowa bazy sportowej na potrzeby placówek edukacyjnych – budowa sali gimnastycznej i modernizacja budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących	1.080 tys. zł	(324 tys. zł)
- odnowa i rozbudowa bazy sportowej na potrzeby placówek edukacyjnych – II etap (budowa boiska przy ZSP 3)	1.109 tys. zł	(1.109 tys. zł)
- wymiana okien i drzwi w placówkach oświatowych	1.553 tys. zł	(35 tys. zł)
- Dom Dziecka, ul. Powstańców – modernizacja budynku (II etap)	1.422 tys. zł	(30 tys. zł)
- rozbudowa infrastruktury społecznej na potrzeby dzielnicy Paruszowiec – Piaski – budowa przedszkola i świetlicy środowiskowej	2.981 tys. zł	(492 tys. zł)
- modernizacja Domu Kultury, dz. Chwałowice	915 tys. zł	(123 tys. zł)
- dokończenie budowy krytej pływalni w Rybniku przy ul. Jastrzębskiej	7.069 tys. zł	(868 tys. zł)
- budowa boiska piłkarskiego i zaplecza szatniowego na terenie ośrodka sportu i rekreacji w Rybniku - Kamieniu	731 tys. zł	(647 tys. zł)
- budowa boiska przy ul. Górnośląskiej, dz. Niedobczyce w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012”	1.657 tys. zł	(636 tys. zł)
- renowacja zabytkowej kamienicy Rynek 1 wraz z adaptacją na cele gospodarcze	3.355 tys. zł	
- modernizacja i adaptacja 5 budynków mieszkalnych na budynki z lokalami socjalnymi przy ul. Ogródowskiego 1a – 9 a	3.501 tys. zł	(704 tys. zł)
- wodociągi w dzielnicach miasta	902 tys. zł	(395 tys. zł)

WYKONANIE BUDŻETU ZBIORCZO – SYTUACJA FINANSOWA MIASTA

<i>dane w zł</i>	plan pierwotny	plan po zmianach	wykonanie
Dochody	478.481.767,95	530.909.649,60	536.979.499,51
Wydatki	607.877.829,12	559.929.755,47	534.017.101,81
Deficyt	- 129.396.061,17	- 29.020.105,87	2.962.397,70

Rok budżetowy 2008 zamknął się nadwyżką w kwocie 2.962.397,70 zł, tj. wynikiem lepszym o 31.982.503,57 zł od zakładanego w planie, na co złożyły się niezrealizowane wydatki (25.912.653,66 zł) oraz ponadplanowe dochody (6.069.849,91 zł).

Nadwyżka budżetowa, zamiast planowanego deficytu, wynika między innymi z inwestycji, których realizacja w całości lub częściowo - z przyczyn niezależnych od Miasta - została przesunięta na lata następne:

- budowa kanalizacji sanitarnej - opóźnienia w robotach budowlanych na kontraktach realizowanych przez konsorcja TCHAS,
- budowa budynku Straży Miejskiej – brak pozwolenia na budowę ze względu na odwołania od wydanej decyzji,
- budowa III kwatery składowiska odpadów komunalnych – termin realizacji dokumentacji projektowej (pierwotnie 31.5.2008 r.) został przesunięty na 2009 rok z uwagi na konieczność uzyskania prawa do dysponowania gruntami należącymi do Kompanii Węglowej w Katowicach, na których ma być realizowana budowa III kwatery.

Mniejsze niż zakładano wykonanie w zakresie uporządkowania gospodarki ściekowej - przebudowy istniejącej kanalizacji sanitarnej dla dzielnic centralnych Miasta Rybnika (zlewnia kolektora A - zadanie 827) wyniknęło z powodu złych warunków gruntowo – wodnych oraz ze względu na niezinventaryzowaną sieć, która nie jest naniesiona na mapy (zwiększona ilość przełączy określanych dopiero po wykonaniu przekopów kontrolnych), co jednak nie powinno wpłynąć na datę zakończenia kontraktu. Zmniejszenie wydatków w stosunku do planu pierwotnego spowodowane było także oszczędnościami po przetargu (7.022.866,00 zł).

Ponadto część zadań przewidzianych do dofinansowania ze środków unijnych nie mogła być realizowana ze względu na konieczność uzupełnienia dokumentacji i dostosowania jej do nowych wymogów; brak podpisanych umów o dofinansowanie lub brak rozstrzygnięcia konkursów, do których zadania zostały zgłoszone:

- zamknięcie i rekultywacja II kwatery składowiska odpadów komunalnych w Rybniku oraz przebudowa układu drogowego na „Ryfamie” – zadania przewidziane do dofinansowania w ramach Programu Rozwoju Subregionu Zachodniego (PRSZ) wymagały uzupełnienia o dokumenty potrzebne do uzyskania decyzji na realizację inwestycji (raport oddziaływania na środowisko),
- hala Boguszowice – w związku ze znacznym wzrostem wartości kosztorysowej zadania zostało ono podzielone na dwa etapy: przetarg na I etap (przewidziany do dofinansowania z PRSZ) został ogłoszony w lutym 2009 roku; również w lutym złożony został wniosek o dofinansowanie w ramach RPO w trybie konkursowym, zgodnie z harmonogramem,
- przebudowa układu komunikacyjnego w dzielnicy Kłokocin - zmiana terminu realizacji (na lata 2009 – 2010) wynika z harmonogramu zawartego w studium wykonalności. Zadanie zostało zgłoszone do dofinansowania jako jeden projekt, gdyż warunki konkursu ustalone przez Zarząd Województwa Śląskiego uniemożliwiły samodzielne zgłoszenie modernizacji wiaduktu,
- DK Niedobczyce – zdanie zostało zgłoszone do dofinansowania w trybie konkursowym - brak rozstrzygnięcia.

Nie została także rozdysponowana rezerwa inwestycyjna w wysokości 5 mln zł.

Wszystko to spowodowało, że wynik roku 2008 był lepszy od planowanego, natomiast niezrealizowane nakłady skumulują się w latach następnych, co może skutkować pogorszeniem prognozy długu. W najbliższych latach nie będzie możliwości realizowania nowych inwestycji, za wyjątkiem tych, które już zostały zaplanowane, i to pod warunkiem pozyskania ich dofinansowania z Unii Europejskiej.

W przeliczeniu na jednego mieszkańca podstawowe wielkości budżetowe, w trzech ostatnich latach, kształtowały się następująco:

	2006 r.	2007 r.	2008 r.
dochody ogółem, w tym	3.281 zł	3.724 zł	3.894 zł
<i>dochody bieżące</i>	<i>2.708 zł</i>	<i>2.914 zł</i>	<i>3.191 zł</i>
<i>dochody majątkowe</i>	<i>573 zł</i>	<i>810 zł</i>	<i>703 zł</i>
wydatki ogółem, w tym	3.355 zł	4.117 zł	3.873 zł
<i>wydatki bieżące</i>	<i>2.202 zł</i>	<i>2.434 zł</i>	<i>2.585 zł</i>
<i>wydatki majątkowe</i>	<i>1.153 zł</i>	<i>1.683 zł</i>	<i>1.288 zł</i>

Spadek dochodów majątkowych i związanych z nimi wydatków w 2008 roku - w stosunku do roku 2007 - wynika przede wszystkim z końcowych rozliczeń projektów współfinansowanych ze środków unijnych w ramach perspektywy finansowej na lata 2004 - 2006. Brak jasnych i przejrzystych zasad przyznawania środków w ramach nowej perspektywy 2007 – 2013, ciągle i nieprzewidywalne zmiany wprowadzane do wcześniej już uzgodnionych zasad podziału środków powodują, że nie można w pełni przystąpić do realizacji nowych inwestycji (większość jest uzależniona od przyznania dofinansowania). Na globalny spadek wydatków majątkowych ma też wpływ realizacja największej inwestycji w mieście – kanalizacji sanitarnej, gdzie następuje rozliczanie kolejnych kontraktów.

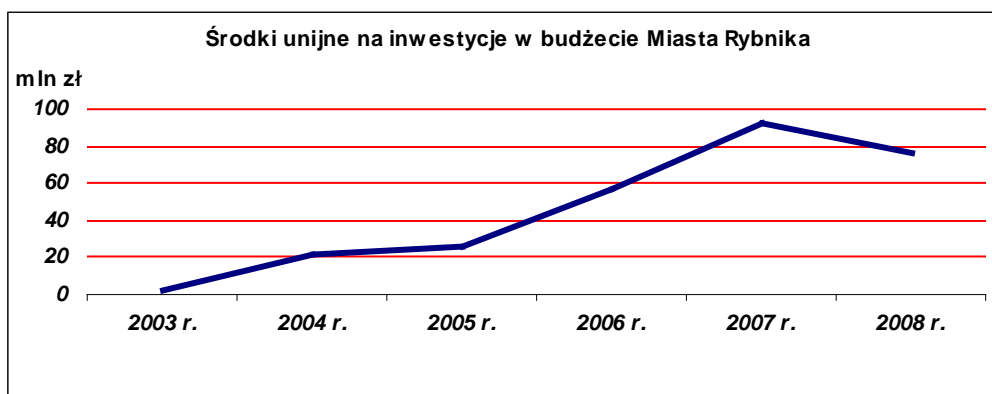
Efektywność działania jednostki samorządu terytorialnego wyznacza nie tylko stopień realizacji dochodów i wydatków oraz osiągnięty wynik budżetowy, ale przede wszystkim wynik operacyjny, który określa zdolność i możliwości miasta do spłaty zobowiązań oraz finansowania inwestycji ze środków własnych.

Wynik operacyjny, liczony jako różnica między dochodami a wydatkami bieżącymi, w przypadku osiągania dodatnich wartości, stanowi nadwyżkę operacyjną (odpowiednio deficyt operacyjny w przypadku ujemnego wyniku operacyjnego).

W 2008 r. miasto wygenerowało **nadwyżkę operacyjną** w kwocie 83.502.607 zł, którą sfinansowano spłatę zadłużenia (13.003.457 zł) oraz część wydatków inwestycyjnych (70.499.150 zł). Stanowiła ona 16% dochodów ogółem i 19% dochodów bieżących. W 2007 r. średnia dla miast na prawach powiatu poniżej 200 tys. mieszkańców wynosiła odpowiednio 11,2% i 12,5%. Udział nadwyżki operacyjnej i dochodów majątkowych w wydatkach inwestycyjnych wyznacza stopień samofinansowania. W poszczególnych latach udział ten kształtował się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	2004	2005	2006	2007	2008
1	Wydatki inwestycyjne	78.363.412	121.101.860	160.303.350	232.661.485	177.535.871
2	Nadwyżka operacyjna	39.120.604	44.237.574	70.336.266	66.378.582	83.502.607
3	Dochody majątkowe	55.086.434	59.625.096	79.682.279	111.938.253	96.995.662
w tym	<i>sprzedaż mienia</i>	<i>6.106.184</i>	<i>16.830.768</i>	<i>4.801.727</i>	<i>6.584.006</i>	<i>13.335.818</i>
	<i>ŚRODKI NA INWESTYCJE</i>	<i>48.980.250</i>	<i>42.794.328</i>	<i>74.880.552</i>	<i>105.354.247</i>	<i>83.659.844</i>
4	Relacja 2:1 (%)	49,9	36,5	43,9	28,5	47,1
5	Relacja 3:1 (%)	70,3	49,2	49,7	48,1	54,6
6	Wskaźnik samofinansowania (%)	120,2	85,7	93,6	76,6	101,7

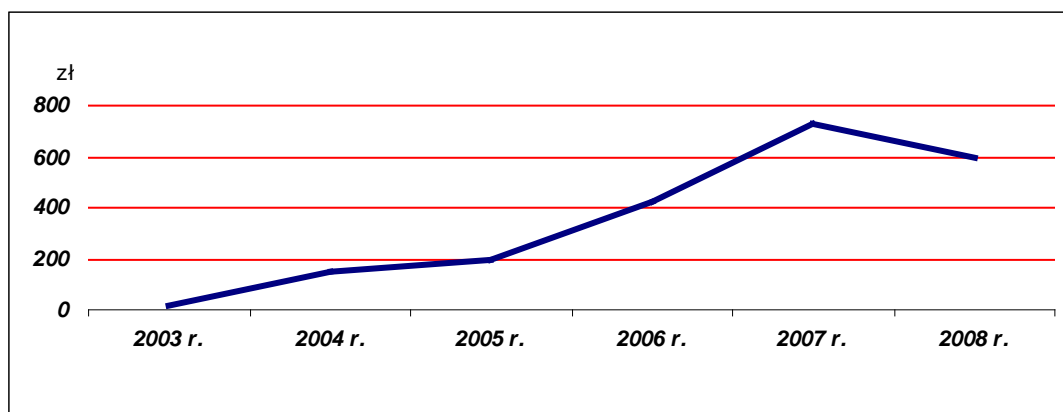
Z powyższych danych wynika, że w 2008 r. stopień samofinansowania kształtował się na wysokim poziomie i wynosił 101,7%, co w świetle wysokiego udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach budżetowych ogółem (33,2%) świadczy o możliwości zaciągania zobowiązań, które miasto będzie mogło spłacać przy jednoczesnym pokrywaniu bieżących płatności. Sytuacja taka jest wynikiem przywiązywania dużej wagi do pozyskiwania bezzwrotnych środków zewnętrznych oraz kontrolowania wydatków operacyjnych (bieżących), co korzystnie wpływa na bezpieczeństwo finansowe miasta.

Wysokość pozyskanych środków unijnych ogółem oraz ich wielkość w przeliczeniu na jednego mieszkańca w poszczególnych latach kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
Liczba ludności	141.374	140.420	139.873	139.040	138.265	137.887
Pozyskane środki unijne (w zł)	1.836.963	21.118.715	27.163.067	59.409.488	100.475.240	82.309.918
w tym na inwestycje (w zł)	1.836.963	21.118.715	25.921.237	56.780.993	92.741.317	76.242.944
środki unijne w przeliczeniu na 1 mieszkańca	12,99	150,40	194,20	427,29	726,69	596,94
w tym na inwestycje (w zł)	12,99	150,40	185,32	408,38	670,75	552,94

Środki unijne w budżecie Miasta Rybnika w przeliczeniu na 1 mieszkańca obrazuje poniższy wykres:

Ponadto Miasto pozyskuje środki unijne na realizację projektów „miękkich”. W 2008 r. dochody z tego tytułu wyniosły 6.066.974 zł, z tego m. in. na projekt „Równy start w przyszłość – wyrównywanie szans edukacyjnych” – 4.398.588 zł, „Skorzystaj z szansy” – 766.195 zł, projekty edukacyjne – 359.759 zł, EQUAL – 269.016 zł oraz z zakresu przeciwdziałania bezrobociu – 135.015 zł.

Pozostałe wskaźniki do oceny sytuacji finansowej Miasta kształtowały się następująco:

wskaźniki zadłużenia	
zobowiązania ogółem* / dochody bieżące	37,3%
obsługa zadłużenia* / dochody bieżące	4,6%
wydatki bieżące + spłata zadłużenia / dochody bieżące	84,0%
wskaźniki dochodów	
dochody podatkowe + opłaty / dochody bieżące	50,1%
dochody bieżące / dochody ogółem	81,9%
wskaźniki wydatków	
wydatki na wynagrodzenia i pochodne (łącznie z OZB) / wydatki bieżące	49,0%
Subwencja + dotacje bieżące / wydatki bieżące	44,1%
wydatki majątkowe / wydatki ogółem	33,2%

* po wyłączeniach z uofp

Jak wynika z powyższych wskaźników sytuacja miasta jest stabilna. Skutki kryzysu finansowego, jaki pojawił się w świecie w drugiej połowie 2008 roku, w ubiegłym roku jeszcze nie dotknęły naszego Miasta. Wskaźniki zadłużenia oraz obsługi długu liczone do dochodów bieżących, co jest bardziej miarodajne w porównaniu do wskaźnika ustawowego bazującego na dochodach ogółem, także mieszczą się w obowiązujących ograniczeniach. Dochody bieżące pokrywają z nadwyżką wydatki niezbędne do sprawnego funkcjonowania jednostek organizacyjnych oraz na obsługę zadłużenia (raty i odsetki). O potencjale Miasta świadczy również to, iż połowę dochodów bieżących stanowią wpływy o stosunkowo trwałym charakterze. Wśród wydatków bieżących, które w 44,1 % sfinansowane zostały poprzez transfery z budżetu państwa, dominują wydatki na wynagrodzenia i pochodne (uwzględniające również koszty OZB pokrywane z dotacji budżetu miasta), stanowiące 49%. W 2007 roku średnia dla miast na prawach powiatu poniżej 200 tys. mieszkańców wynosiła w tym zakresie 47,5%, a więc zaledwie o 1,5% mniej niż w Rybniku w 2008 roku. Na uwagę zasługuje także wysoki poziom wydatków inwestycyjnych (33,2%), co jest kontynuacją wyników budżetowych ostatnich lat (od roku 2003 do 2007 wskaźniki wynosiły odpowiednio: 19,2%, 23,5%, 29,7%, 34,4% i 40,88%).

W 2008 r. miasto korzystało ze zwrotnych zewnętrznych źródeł finansowania inwestycji w kwocie 9.187.942 zł. Obejmowały one pożyczki z WFOŚiGW na współfinansowanie projektu ISPA/FS (5.045.527 zł) oraz z Banku Gospodarstwa Krajowego na prefinansowanie projektów w ramach ZPORR i SPOT (3.686.965 zł): przebudowa DK nr 78 (2.582.474 zł) i kamienica Rynek 1 (1.104.491 zł), a także kredyt preferencyjny z Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych (455.450 zł) na opracowanie dokumentacji budowy obwodnicy od ul. Wielopolskiej do ul. Prostej.

Wysoce preferencyjne oprocentowanie pożyczek zarówno z WFOŚiGW (odpowiednio 0,2 stopy redyskonta weksli dla pożyczek ISPA/FS oraz 0,4 dla pozostałych), jak i z BGK (0,75 rentowności 52-tyg. bonów skarbowych), a także kredytów preferencyjnych ze środków FRIK (0,5 stopy redyskonta weksli) pozwoliło na efektywne zarządzanie środkami własnymi.

W 2008 roku był również do dyspozycji kredyt w rachunku bieżącym w wysokości 8 mln zł, z którego jednak nie korzystano. Poniesione koszty w okresie sprawozdawczym, wynoszące 20,10 zł, dotyczą odsetek pobranych przez bank w styczniu 2008 roku od zadłużenia - przez jeden dzień – w grudniu 2007 roku.

Czasowo wolne środki pieniężne korzystnie lokowano na rachunkach terminowych. Utrzymywano również na niezmienionym poziomie ilość jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, łącznie na kwotę 55.650 tys. zł. Przyniosło to miastu, łącznie z odsetkami od środków na rachunkach bankowych, dodatkowe dochody w kwocie 6.479 tys. zł (w tym odsetki od środków ISPA/FS na rachunku NFOŚiGW – 211 tys. zł oraz wzrost wartości jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych – 2.181 tys. zł). Dochody te w 91,45% pokryły koszty obsługi długu, które wyniosły 7.085 tys. zł.

Stan zobowiązań Miasta na koniec 2008 roku wyniósł 166.890.897 zł i był niższy w stosunku do roku poprzedniego o 10.805.753 zł.

Przychody w kwocie 9.187.942 zł, w tym z WFOŚiGW na budowę kanalizacji (5.045.527 zł) oraz z BGK na dokumentację w ramach FRIK (455.450 zł) i prefinansowanie DK 78 i Rynek 1 (3.686.965 zł), dotyczyły już podpisanych umów na kontynuowanie realizowanych inwestycji i wraz z wolnymi środkami w kwocie 42.749.995 zł w całości pokryły potrzeby miasta.

Na spłatę zadłużenia wydano ogółem 20.335.357 zł; kwota ta obejmowała wykup kolejnej serii obligacji (5.500.000 zł), raty pożyczek z WFOŚiGW i BGK (12.405.282 zł), a także raty kredytów preferencyjnych z BGK (2.430.075 zł).

Zobowiązania wymagalne (852.576,37 zł) prawie w całości dotyczyły Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej, którego niedostateczna płynność finansowa, związana przede wszystkim z nieściągalnymi należnościami, nie pozwoliła na uregulowanie wszystkich zobowiązań wobec dostawców i wykonawców oraz wobec wspólnot mieszkaniowych.

W strukturze zadłużenia obligacje komunalne stanowią 58,7%, pożyczki z WFOŚiGW 37,7%, pożyczki z BGK na prefinansowanie wydatków unijnych 1,6%, kredyty preferencyjne 1,5%, natomiast zobowiązania wymagalne – 0,5%.

Wskaźniki finansowe zostały utrzymane na bezpiecznym poziomie: wskaźnik zadłużenia wyniósł 30,60% (bez wyłączeń, o których mowa w ustawie o finansach publicznych – 31,08%), a wskaźnik obsługi długu – 3,71% (bez wyłączeń, o których mowa w ustawie o finansach publicznych – 5,11%).

Zadłużenie z tytułu obligacji komunalnych na koniec 2008 r. wynosiło 98.000 tys. zł, w tym:

- 44.500 tys. zł z tytułu emisji I transzy obligacji komunalnych z terminem wykupu do końca 2013 r., w tym w:
 - 2009 r. – 7.500 tys. zł, 2010 r. – 8.500 tys. zł, 2011 r. – 8.500 tys. zł, 2012 r. – 10.500 tys. zł, 2013 r. – 4.000 tys. zł.
- 18.500 tys. zł z tytułu emisji II transzy obligacji komunalnych z terminem wykupu do dnia 23.12.2014 r., w tym w:
 - 2013 r. – 7.000 tys. zł, 2014 r. – 11.500 tys. zł.
- 40.500 tys. zł z tytułu emisji III transzy obligacji komunalnych z terminem wykupu do dnia 13.11.2017 r., w tym w:
 - 2015 r. – 12.000 tys. zł, 2016 r. – 14.000 tys. zł, 2017 r. – 14.500 tys. zł.

Zadłużenie z tytułu pożyczek zaciągniętych na koniec 2008 r. wyniosło 65.461 tys. zł., w tym:

- 61.487 tys. zł z tytułu pożyczek zaciągniętych w WFOŚiGW na budowę kanalizacji sanitarnej (projektu współfinansowanego z Funduszu Spójności) z terminem spłaty w latach 2007 – 2016
- 669 tys. zł z tytułu pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW na modernizację Miejskiego Domu Pomocy Społecznej (spłata w 2011 r.)
- 639 tys. zł z tytułu pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW na modernizację kompostowni w Zarządzie Zieleni Miejskiej (spłata w 2012 r.)
- 83 tys. zł z tytułu pożyczki zaciągniętej w WFOŚiGW na przebudowę Domu Kultury Boguszowice (spłata w 2009 r.)
- 2.583 tys. zł z tytułu pożyczek zaciągniętych w BGK na prefinansowanie projektów unijnych (spłata w 2009 r.).

Zadłużenie z tytułu zaciągniętych kredytów w kwocie 2.577 tys. zł obejmuje preferencyjne kredyty z Banku Gospodarstwa Krajowego: dla gmin górniczych (1.504 tys. zł) oraz ze środków Funduszu Rozwoju Inwestycji Komunalnych (1.073 tys. zł), z terminem spłaty do 2010 r.

Zobowiązania wymagalne na koniec 2008 r. wyniosły 853 tys. zł.

Miasto Rybnik udziela również gwarancji z tytułu kredytu zaciągniętego przez PWiK Sp. z o. o. na rzecz Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju w związku z umową gwarancji i wsparcia zawartą pomiędzy Miastem Rybnik, PWiK Sp. z o.o. w Rybniku oraz Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju. Gwarancja obliczana jest jako suma opłat, prowizji, odsetek oraz kwoty głównej kredytu przypadających do spłaty w danym roku budżetowym.

Kwota gwarancji: 6.087 tys. zł.

Termin wygaśnięcia zobowiązania: 31 grudnia 2008 r.

Zgodnie z ww. umową każda gwarancja udzielona przez miasto pozostanie ważna do dnia 31 grudnia 2018 roku, chyba że zostanie zastąpiona przez Miasto nową gwarancją.

Planowana kwota gwarancji na kolejne lata kształtuje się następująco:

2009 r. – 6.133 tys. zł, 2010 r. – 5.857 tys. zł, 2011 r. – 5.582 tys. zł, 2012 r. – 5.306 tys. zł, 2013 r. – 5.030 tys. zł, 2014 r. – 4.755 tys. zł, 2015 r. – 4.479 tys. zł, 2016 r. – 4.203 tys. zł.

Dobrą sytuację finansową miasta potwierdziła przeprowadzona w połowie 2008 roku aktualizacja ratingu nadanego w 2002 r. przez agencję ratingową Fitch Ratings - rating został utrzymany na poziomie A(pol) z perspektywą stabilną. Jak podała agencja w uzasadnieniu rating odzwierciedla bardzo dobre wyniki operacyjne, umiarkowane zadłużenie oraz niskie ryzyko pośrednie związane z zadłużeniem spółek miejskich. Rating bierze również pod uwagę presję na wzrost zadłużenia, co jest związane z programem inwestycyjnym Miasta oraz zmieniające się otoczenie prawne, co może negatywnie wpłynąć na wyniki operacyjne Miasta.

W bieżącym roku priorytety miasta nie uległy zmianie i wszystkie wysiłki zmierzają do kontynuacji zadań już rozpoczętych. Dalsze inwestowanie uzależnione jest niemal całkowicie od zewnętrznych źródeł finansowania, a przede wszystkim od wykorzystania możliwości, jakie stwarza członkostwo Polski w Unii Europejskiej i jej fundusze.

Miasto Rybnik podlega, podobnie jak wszystkie podmioty gospodarujące, ryzyku związanemu z niestabilnością systemu prawnego. Podstawowym zagrożeniem dla jednostek samorządu terytorialnego jest powierzenie im przez władze centralne nowych zadań bez zagwarantowania odpowiednich środków finansowych.

Dochody Miasta w znacznej części pochodzą z udziałów w podatkach państwowych, ściąganych przez państwową administrację podatkową, oraz z podatków lokalnych, których górne limity ustalane są przez Ministra Finansów. Zmiany stawek podatkowych podatku dochodowego od osób prawnych oraz podatku dochodowego od osób fizycznych lub nieodpowiadające zmianie inflacji waloryzacje limitów w podatku od nieruchomości, stosowanie ulg bądź zwolnień w podatkach państwowych, spowodować mogą obniżenie realnego poziomu dochodów Emitenta.

Miasto Rybnik prowadzi szeroko pojętą politykę proinwestycyjną, czego wyrazem jest jego wysoka pozycja wśród polskich miast pod względem wydatków na inwestycje w stosunku do całego budżetu. W związku z dużym procesem inwestycyjnym Miasta Rybnika utrzymany zostanie w najbliższych latach znaczny udział wydatków inwestycyjnych w budżecie ogółem, co rzutować będzie na występowanie deficytu budżetowego.

Miasto Rybnik, dysponując ograniczonymi środkami, bardzo duży nacisk kładzie na promowanie zadań, co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania środków unijnych i innych środków pomocowych. Ma to na celu pozyskanie dodatkowych środków bezzwrotnych, co pozwoli na realizację szerokiego programu inwestycyjnego i jednocześnie umożliwi przeznaczenie własnych środków budżetowych na niezbędne wydatki bieżące.

Dodatkowo, prognozując przyszłe budżety, uwzględnić się będzie konieczność zapewnienia Emitentowi bezpieczeństwa finansowego poprzez utrzymywanie wskaźników zadłużenia na odpowiednim poziomie. Brakujące środki płatnicze pozyskiwać się będzie z preferencyjnych pożyczek i kredytów. Jednocześnie szczególną uwagę zwracać się będzie na sprawne zarządzanie finansowe, tj. bieżącą analizę przepływu środków finansowych oraz efektywne zarządzanie czasowo wolnymi środkami.

Do zadań Miasta Rybnika jako miasta na prawach powiatu należą, zgodnie z art. 6 ustawy o samorządzie gminnym, wszystkie sprawy publiczne o znaczeniu lokalnym, niezastrzeżone ustawami na rzecz innych podmiotów oraz, zgodnie z art. 7 ww. ustawy, zadania własne zaspakajające zbiorowe potrzeby wspólnoty, a także, zgodnie z art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym, wydatki związane z realizacją zadań publicznych o charakterze ponadgminnym. Ustawy mogą nakładać na gminę obowiązek wykonywania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. Gmina może wykonywać zadania również na podstawie porozumień z organami administracji państwowej lub jednostkami samorządu terytorialnego.

W 2008 roku wydatki na poszczególne zadania realizowane przez Miasto kształtowały się następująco:

- zadania własne gminy:	393.795 tys. zł
- zadania rządowe (gmina):	23.010 tys. zł
- zadania własne powiatu:	101.864 tys. zł
- zadania rządowe (powiat):	9.896 tys. zł
- zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej:	154 tys. zł
- zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego:	5.298 tys. zł.

W trakcie 2008 roku nie nastąpiły zmiany w organizacji świadczenia usług komunalnych. Obecny poziom efektywności usług komunalnych należy ocenić pozytywnie, a w przyszłości Miasto stale będzie dążyć do jego poprawy.

PREZYDENT MIASTA RYBNIKA
44-200 RYBNIK, UL. BOLESŁAWA CHROBREGO 2
tel. (0 32) 43 92 000 fax (0 32) 42 24 124
rybnik@um.rybnik.pl

O Ś W I A D C Z E N I E

Oświadczam, że - wedle najlepszej wiedzy - roczne sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości oraz odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Miasta Rybnik oraz jego wynik finansowy, a sprawozdanie z działalności zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Miasta Rybnik, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Adam Fudali
Prezydent Miasta Rybnika